

Покошена ливада

Ливада крај реке сања.
Зрикавци тужно зричу.
Помрлих трава душе
још лебде врх откоса
што се лагано суше.
О, ви не знате тужну
о смрти трава причу.
Зрикавци тужно зричу.

Јутрос дођоше неки
дивови као храшће
у домовину трава;
и мртво паде безброј
љупких шарених глава;
и безброј нежних тела
зденуше у плашће,
дивови као храшће.

Свега девојка једна
златног, округлог ока
и трепавица бели'
лепрша на ливади
и рањеницима дели
мирисне осмехе чедне,
уместо црвена сока,
девојка златнога ока.

Сутра опет у зору
доћи ће дивови они,
и страшне сурове виле
зденуће у сена многе
мирисне главе миле.
Лежаће у једном гробу
Толики милиони.
Доћи ће дивови они.

Тужно зрикавци зричу,
чује се до облака;
вечера целог жале
зелен-коњици своје
лепе витезе пале.
Плачу над гробовима
мртвих, драгих јунака,
чује се до облака.

У свету уметничког дела

1. Лагано читај песму у себи и живо замишљај слике из њеног света. Труди се да што потпуније видиш, осетиш и доживиш описану ливаду.
2. Посебну пажњу обрати на изглед траве и усамљени, непокошени цвет. Замисли изворе светлости у песми, па одреди којим бојама су у твојој слици ливаде представљени цвет и покошена трава.
3. Како су приказани косачи у песми? Са чим се пореде? Пронађи и подвуци стихове којима се подражавају звуци из природе.

1. Запази и подвуци речи помоћу којих су ливада и цвеће добили људски изглед и понашање. Посебну пажњу обрати на глаголе који означавају мировање, па објасни њихову улогу у песми.
2. Подвуци у песми епитете којима се описују становници покошене ливаде. Којом врстом речи се то постиже?
3. Обрати пажњу на глаголска времена која се у песми смењују (садашње, прошло и будуће време). Шта се тиме постиже?
4. Обележи у песми она места која покрећу на размишљање о животу, људима и односу човека и природе.

Словарица, реченица, ризница

Запажаш да поједине речи садрже у себи одређене звуке из природе који оживе када се реч изговори, чује или прочита. Такве речи зову се **ономатопејске речи**. То је, на пример, кукурикање петла, цвркућање птица, фијукање ветра и сл. Овакав пример у песми „Покошена ливада” откриваш у стиху „Зрикавци тужно зричу”. Стилска фигура којом се опонашају звукови из природе назива се **ономатопеја**. Песници често користе ономатопејске речи да би појачали изражајност песничког језика и сликовитије представили оно о чему певају.

Домаћи задатак

У Радној свесци (стр. 140) чека те занимљив задатак. Откриваћеш стилске фигуре у ода